

Posamezne številke:
Navadno Din — 75,
ob nedeljah Din 1—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 12 uri
datuma naslednjega dne in vse
informativno po pošti D 15—, na
tematiko D 15—, dodatno na dan
D 11—, na izdajanje D 15—.

Naroda se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 24.

Poslilna plačana v gotovini.

Cena današnje številke 1 Din

TABOR

Posamezne številke:
Navadno Din — 75,
ob nedeljah Din 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 24. I. nadstropje.
Telefon intern. št. 25.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 24. pritišče dno. Tele-
fon št. 24. — SHS postopkovni
redni št. 1.781

Na naročila brez denarja se ne
sprejema. — Naklada se ne vrača.

Neslov

Maribor, nedelja 7. februarja 1926.

Leto: VII. — Številka: 30.

BORZA

CURIH, (Avala), 6. februarja. (Izv.)
Paris 19.45, Beograd 9.145, London 24.23,
Newyork 518.75, Milan 20.89, Praga 15.35,
Dunaj 73.05, Budimpešta 0.00727, Berlin
123.50 Varšava 72.50, Bukarešta 2.25, So-
fija 3.60.

Nadaljevanje proračunske debate

BEOGRAD, 6. februarja. Na današnji skupščinski seji, ki je trajala tri ure, se je nadaljevala proračunska debata. Poslanec Trifković je pozival poslance, naj prihajajo redno in točno k skupščinskim sejam. Nato je dr. Mehmed Spaho (JMO) kritiziral proračun in grajal postopanje vladnih krogov napram muslimanom v Bosni

in Hercegovini. Omenil je visoke dolgovne naše države v inozemstvu ter izjavil, da finančni minister ne bo dosegel uspehov v Ameriki radi svojega nastopa v Parizu. Tekom njegovega govora je prišlo do ostrih prerekanj med samostojnimi demokrati in muslimani.

NOVA RADIČEVA JUNAŠTVA.

BEOGRAD, 6. februarja. Iz Dubrovnika poročajo, da je prosvetni minister brez povoda odstavil tamkajšnjega šolskega nadzornika Gjorgjevića, kar je vzbudilo v Beogradu veliko razburjenje, ker je Gjorgjević bil izvrsten pedagog in pristaš radikalne stranke.

ZASTOPNIK MEDNARODNEGA DELAVSKEGA URADA V BEOGRADU.

BEOGRAD, 6. februarja. Ravnatelj Mednarodnega delavskega urada Albert Thomas je posetil danes ministrskega predsednika Pašića in zunanjega ministra dr. Ninčića. Urgiral je pri naši vladi, da čimprej potrdi mednarodne konvencije glede socialnega zavarovanja.

PRED SESTANKOM MALE ANTANTE.

BEOGRAD, 6. februarja. Kakor doznava Vaš dopisnik, je Francija v spričo sestanka Male antante intervenirala pri vladah Male antante, da zavzamejo jasno stališče napram madžarski falzifikatorski aferi. Za zade-

vo pa je zvedela Anglija, ki je naprosila svojega zastopnika, naj sporoči Mali antanti, naj se z zadevo na tem sestanku ne peča. Dnevni red sestanka doslej še ni bil objavljen.

AMUNDSEN ZBOLEL.

LOS ANGELOS, 5. febr. Amundsen, ki se zadržuje tukaj, je nenadoma obolel na pljučnici.

TUDI »DRUŠTVO NARODOV« ŠTEDI.

LONDON, 6. februarja. »Morning Post« poroča, da namerava »Društvo narodov« prenesti svoj sedež v kako francosko mesto, ker je Švica predraga. Mogoče se bo prihodnja razorožitvena konferenca vršila že v Aix-les-Bains ali v Bruslju.

ČEŠKOSLOVAŠKA PRIZNALA RUSIJO.

PRAGA, 6. februarja. Včeraj se je vršil sestanek med dr. Benešem (zunanji minister) in sovjetskimi poslankom Osejenkom. Izmenjava diplomatskih not, v kojih Češkoslovaška de iure priznava Rusijo, se bo izvršila danes, a jutri bo objavljena vsebina.

Dnevna kronika

— Razkrita komunistična zarota na Grškem. Službena atenska tiskovna agencija objavlja: Policija je izsledila široko zasnovano komunistično propagando s središčem v Atenah. Aretirani so trije voditelji grških komunistov, pri katerih je preiskava ugotovila, da so komunisti sami tiskali revolucionarne letake in dnevniki. Preiskava je izsledila tudi tiskarno in mnogo kompromitujočega materiala. Kakor se doznava, so grški komunisti bili v zvezi s III. internacionalo in pripravljali državni prevrat. Nekateri so bili določeni, da izvrše atentate na vladnega predsednika Pangalosa in na osebnosti, ki podpirajo sedanji režim.

— Stenografska in strojepisna tekma. Po vzorcu mnogih kulturnih držav in v prvorazredni stenografske in strojepisne spretnosti, ki je kolosalne praktične vrednosti za moderno trgovino, je redakcija »Merkurjevega vestnika«, ki izhaja v Zagrebu, razpisala strojepisno in stenografsko tekmo, katere se lahko udeležijo vsaki državljani kralja. SHS. Tekma se bo vršila koncem junija t.l. v Zagrebu.

— Pododbor »Udruženja rezervnih oficirjev i ratnika« za mariborsko oblast. — Ustanovni občni zbor pododbora za mariborsko oblast bo v nedeljo, dne 7. febr. z začetkom ob pol 10. uri dopoldan v »kmetijski sobi« Narodnega doma v Mariboru. Pričakuje se mnogoštevilni obisk, ker se udeležiti obšnege zhora tudi predsednik glavne uprave, rezervni podpučnik Radosavljevič in predsednik ljubljanskega pododbora, tov. inž. Beve. Rezervni oficirji pokažite svojo stanovsko zavest!

SDS.

Zboril g. Svetozara Pribečevića: 7. febr. v Zagrebu, 14. febr. velika partijska zabava v Beogradu, 21. febr. v Baranji, 28. febr. v Bosanskem Šamcu, začetkom marca v Subotici.

Občni zbor kraj. org. SDS v Slov. Bistrici se je vršil v četrtek 4. t.m. zvečer v dvorani hotela Beograd ob navzočnosti nad 50 članov. Predsednik g. dr. Pučnik in tajnik g. Rismal sta podala poročila o delovanju organizacije v minoletem poslovnem letu, ki je bilo zelo mnogostransko. V novem odboru so pod predsedstvom dr. Pučnika možje in mladeniči iz vseh stanov, ki so jamstvo za uspešno delovanje in za napredek organizacije tudi v tekočem. Izvolil se je tudi poseben propagandni odsek. Po političnem poročilu obl. tajnika Spindlerja so se storili važni sklepi glede jačenja organizacije v mestu in glede proširjenja njenega dela na deželo. V vrstah slovenske samostojne demokratov vlada borbenost in volja do dela.

Ne jezite se, znalo bi vam škodovati!

Maribor, 6. febr.

Pribečevići shodi v Ljubljani. Celju in Mariboru so spravili našo SLS in njene žurnale iz ravnotežja. Pod prvim vtisom veličastne manifestacije v Narodnem domu v Mariboru je poročeval »Naše Straže«, g. —tr (kateremu smo na njegovo izrečno željo dali vstop-

nico, dasi nam je bilo irelevantno, kaj bo poročali) sicer zapisal značilno konstatacijo, da je bilobisk na shodu gosp. Pribečevića večji nego na Radičevem shodu. Toda že par ur kasneje so v »Strazhinem« uredništvu nastopili krči, ki jih je povzročila jeza radi lepega uspeha SDS.

Nas to ne razburja. Konstatiramo: navedemo Vam lahko polno imen Vaših odličnih pristašev, ki so bili na shodu in ki so g. Pribečeviću navdušeno ploskali. Če zdaj skušate na ostudni način z. —aka ki se mu z njegovim skrajno nekolegijalnim napadom ni posrečilo odvrniti ljudi od zborovanja, zmanjšati velik uspeh gosp. Pribečevića, svobodno Vam. Samo pazite, da Vam ne pusti Vaša trenutna jeza težkih kroničnih posledic na organizirano Vaše stranke!

Zbodele so Vas ugotovitve g. dr. Žerjave glede krivde SLS za neuspehe slovenske politike v gospodarskem in političnem pogledu. Pravite, da so vseh davčnih bremen krivi samostojni demokrati. Kako pa to, da se glavni kontingent davkov še danes pobira na podlagi zakona, ki ga je svojčas podpisal g. dr. Korošec kot min. podpredsednik? Dr. Korošec na je — se nam zdi — vendar-le šef SLS?! In kako je to, da je SLS skoro vsa leta po prevratu imela ogromno večino poslancev iz Slovenije, in vendar je Slovenija z davki najhuje obremenjena?!

Denuncijantska žilica Vam tudi ne da miru. Spravili ste se nad Zvezo kul-

KOSTUMNA PRIREDITEV V VELIKI GÖTZOVI DVORANI

turnih društev v Mariboru, ki je sklicala za 31. jan. svoje člansko zborovanje. Ljubezniva »Straža« grozi s preiskavo in vprašuje uprav naivno, kje in kedaj se je zborovanje ZKD vršilo. Gospodje ste lahko ponovno štitali v naših listih, da je bilo zborovanje ZKD najavljeno za 31. jan. ob 2. uri pop. v prostorih Otalnice, in kakor ste na zbor g. Pribečevića poslali svoje špijone, ravnotako bi bili lahko poslali špijone na to zborovanje, in prihranili bi si pisane nepotrebne vprašanj. V ostalem Vas pa opozarjamo na poročilo o tem zborovanju ZKD, objavljeno v »Taborn« št. 28 od 5. tm., kjer je tudi točno ugotovljena udeležba.

Razumemo, da Vam napredovanje SDS gre na kožo, zakaj lindstvo Vam vedno bolj obrača hrbet. Toda zdi se nam, da je za Vaš organizem boljše, če prenešate take težave s humorjem, ker je za po starem slovenskem pregovoru škoduje.

Mariborske vesti

Maribor, 6. februarja 1926

Petkratni milijarder — vlomilec

Prste je imel tudi v Mariboru in Ljubljani.

Na Dunaju je prav razkošno živel več kot petkratni milijarder g. Moranski, ki je imel bogato zalogo draguljev in juvelov.

V vsej srednji Evropi pa so se neprestano in v prav kratkih presledkih dogajali drzni vlomi in ropi ravno pri draguljarjih. Nikdar pa se ni moglo izslediti nevarnih storilcev, ki so postali strah vseh juvelirjev. Dve večji tatvine draguljev sta bili izvršeni v Bratislavi. Na Dunaju, v Pragi in drugje so se vlomi ponavljali. L. 1922. sta bili izvršeni tudi dve tatvini v Gradcu, kjer je neprevidni vlomilec pustil prstni odtis na nekem predmetu. Toda ker vlomi še niso prenehali je padel sum na uglednega milijarderja Moranskega, ki je na podlagi prstnega odtisa obtožen vseh teh nešteti tatvin.

V noči od 24. na 25. julija 1922 je bil izvršen drzen rop tudi pri mariborskem draguljarju Lovrenu Stojcu v Jurčičevi ul. št. 6. Tatu, ki je prišel skozi dvorišče in prevrtil vrata, se ni nikdar izsledilo. Senzacionalna aretacija na Dunaju pa je dala povod, da se je tatvine draguljev pri g. Stojcu osumilo ravno milijarderja Moranskega, ki je ravno v onem času najbolj pustošil med juvelirji. L. 1921. in 1922. sta bili izvršeni dve tatvini pri Černetu in Čudnu v Ljubljani, kar sum še bolj potrjuje. Interesantno je, da se je pri Moranskem našlo sveder, kojega popis odgovarja svedru, s katerim so bila prevrtna vrata pri g. Stojcu, vsled česar je sum popolnoma opravičen. Tukajšnja policija se je že obrnila na Internationalni policijski urad na Dunaju in zaprosila, da ji pošlje potrebne slike in podatke, da bo uspeh preiskave ki je v polnem teku, sigurnejši in popolnejši.

Udruženje rezervnih oficirjev

čigar pododbor se snuje dne 7. februarja v Mariboru z delokrogom za celo mariborsko oblast, se zdi morda marsikomu organizacija, ki je popolnoma odveč. — Marsikdo tudi domneva, da se zbirajo v tem Udruženju ljudje katerim je stopila vojaška služba v glavo ter se sedaj v bridkostjo zavedajo, da ne komandirajo več stotinam, in jim je tega žal. Tak bi bil v veliki zmoti, kajti tudi »Udr. rez.

ofic.« ima svoj raison d'être, ki je dvojen: humanitaren in nacionalen.

V prvem oziru je Udruženje že dolgo, da imajo bivši bojovníki za osvobodjenje in ujedinjenje (torej pripadniki redne srbske vojske in dobrovoljci) zagotovljeno pravico na dvojno število službenih let (vojnih) za penzijo in za razvrščenje po osnovni plači ako so državni nameščenci. Polem za vse članstvo razne olajšave pri lečenju v drž. zdraviliščih in kopelih. Dalje podporo rodbini siromašnih bojovníkov, še so njihovi hranilci v vojaški službi, in drugo. Ker je Udruženje v stiku s federacijo bojovníkov vseh antantnih držav, se morejo člani okoriščati tudi z raznimi pravicami izven domovine. Snuje se tudi v področju Udruženja »Samopomoč«, slična učiteljski, ki je najcenejša zavarovalnica za slučaj smrti. Razen tega obstoje še mnogi drugi dobrodušni nameni katerih je cela vrsta.

V nacionalnem oziru pa je Udruženje med najtrdnjejšimi oporami naše državljanske svobode. Ker morejo biti člani Udruženja le »pobornici i zatočniki ideje jedinstva našega troimenoga naroda zato je Ud. sicer izvenstrankarsko tudi eminentno politična organizacija, kateri je namen, da zakonskim putem suzbija vse elemente v državi, koji su štetni i opasni po jedinstvo i napredak države.« Deviza, s katero je bilo Udruženje osnovano pravi med drugimi: »Mi hočemo, da se tekovine, za koje je naše pokolenje prošlo more krvi, očuvaju i predaču naraštajima neokrnjene... hočemo, da... naša pokolenja... vaspitamo i naučimo: kako se valja žrtvovati, kad pozove Kralj in Otadžbina... hočemo, da budemo sigurni temelji otadžbine, koju smo krvlju stekli. Nedamo nikom, da se njome igra, da je čepa i deli ili da sa njome eksperimentišje. Nedamo nikom, da nas uvlači u plemenski ili gradjanski rat... Hočemo, da služimo otadžbini in da se za nju žrtvujemo i to u miru i istobitno, kao što smo se žrtvovali i u ratu.«

Radi svojih visokih ciljev uživa Udruženje protektorat Nj. Vel. kralja Aleksandra.

M. K—6.

m Smrtina kosa. Umrla je dolgoletna članica gostilničarske zadruge gospa Alojzija Friedau. N. v m. p.
m »Društvo Jadran« Z. današnjim dnem se začne pobirati članarina za leto 1926 ter ostanek iz leta 1925. Članarino

pobira v to pooblaščenim inkasanti. Prosim članstvo da se točno odzove, kajti društvo potrebuje podpore, ako hoče delovati. Blagajničar.

m Iz državne službe. Srežki Komisar pri vel. županu v Mariboru g. dr. Dragotin Škrinjar je podal ostavko na državno službo.

m Glazbena Matica. Po mestu se kolportira vest, da je g. Hladek podpisal nov kontrakt v Sarajevu. Pooblaščenim smo od njega samega to vest energično demontirati. On ostane še nadalje v Mariboru.

m Tečaj za radiotelegrafijo v Ljudski univerzi. Kakor smo že poročali, otvorila Ljudska univerza v Mariboru v nekaj dneh poseben tečaj za radiotelegrafijo, v katerem se bodo poučevalo čitanje Morseovih znakov na sluh. Tečaj je prvi te vrste ter opozarjamo nanj predvsem vse radioamaterje, katerim se nudi redka prilika, da se priučijo radiotelegrafiji. Začetek tečaja bo pravčasno objavljen. — Pismene prijave sprejema Ljudska univerza (Kazino) še do torka dne 9. febr.

m Koncert Glas. Matice v Mariboru. Pevski in orkestralni odsek Glas. Matice v Mariboru priredila v sredo dne 3. marca t. l. ob 20. uri koncert pri Götzu. Proizvajal se bo veličasten Haydnov oratorij »Letni čas«. Solopartije so zasedene sledeče: sopran (Hane) ga Pavla Lovšetova, operna pevka v Ljubljani, tenor (Lukas) notar Ivan Ašič v Mariboru, bas (Simon) operni pevec Križaj iz Zagreba. Če mogoče, se koncert ponovi dne 7. marca v »Celjskem domu« v Celju. »Letni čas« se pojejo neokrnjeni in trajni koncert z potrebnimi odmorom dve uri. Pri koncertu sodeluje 160 oseb.

m Prelom — je naslov nedeljskega gostovanja četvorice mladih iz Ljubljane v Narodnem gledališču. Pester spored, ki ga objavljamo na drugem mestu, in ki ga sestavljajo komadi izbranih domačih in tujih avtorjev, nam jamči za najboljši uspeh tega gostovanja. Zato opozarjamo mariborsko javnost, da ne prezre stremjenja naših mladih in ne zamudi te redke prilike.

m Svoj denarni zavod nameravajo ustanoviti Radiševci v Mariboru. Baje mislijo celo na ustanovitev Seljaškega doma po zagrebškem vzoru. Vsekakor zelo visokoleteči načrti!

m Za otroško kostumno prireditev dne 11. t. m. ki bo edina te vrste v letošnji sezoni, vlada vsestransko zanimanje ter je pričakovati velik obisk. Da se prepreči vsak naval v parterju in pritisk občinstva na prostor, kjer bo nastopala deca, bodo v parterju samo sedeži in še ti v zelo omejenem številu. Na odru bo spredaj postavljenih nekaj loč za družbe po šest oseb, stojišča za deca in odrasle bodo pa izključno samo na galeriji. Priporočajo se tople vsakomur, ki se zanima za prireditev, da si pravčasno nabavi vstopnico v predprodaji v trgovini Zlate Bričnikove na vogalu Slovenske in Gosposke ulice.

m Klub jugoslov. rez. oficirjev ima svoj redni letni obč. zbor v nedeljo, 7. febr., z začetkom ob 11. uri dopoldne v »kmetijski sobi« Nar. doma. Na dnevnem redu so letna poročila, izpredemba pravil in eventualno razpust »Kluba«, ako uspe ustanoviti »Pododbor« Udruga rez. ofic. za mariborsko oblast. Članstvo se poziva, da se množično vdeleži že ustanovnega obč. zbora »Pododbor«, ki se vrši v istem lokalu poldrugo uro prej. — Odbor.

m Stanovanje prosto. S stanovanjskega sodišča nam poročajo, da je v Vrazovi ulici št. 2. II. prosto veliko stanovanje g. dr. Povaleja. Stanovanje sestoji iz 7 sob in pritliklin. Reflektanti naj se takoj javijo pri stanovanjskem sodišču.

m Studenčani prav vjudo vabijo g. mestnega župana in studenškega, da si dasta ob prvem večjem deževju sestanek pri Dravski sesalki. Tamkaj mejita obe občini druga na drugo, in pot je ob vsakem deževju taka, da bi človek lahko zagrnil v blatu. Posebno zanimarjen je še oni del, ki menda spada še pod mesto. To blato gazijo vsak dan delavci, ki hodijo na delo, in njihove žene, ki imajo pot v mesto. Tudi stopnice na mestnem delu so take, da je čudež, ker si še ni nikdo polomil kosti. Če gospoda ustrežeta njihovi želji, smo uverjeni, da bodo na mah odpravljene ti nedostaki.

m Kavalirski občinski moške so v Studencih. Pri zadnji seji se je med drugim razpravljalo tudi o prošnji društva »Svoboda«, katero je priredilo telovadbi deci božičnico ter mu je ostalo 300 Din neporavnane dolga. Za poplačilo tega dolga, naj da občina podporo. Socijalistična večina je bila seveda takoj voljna. Zastopniki združenih slov. strank tej podpori tudi niso nasprotovali, pač pa so stavili zahtevo, da se da podpora v isti višini tudi vsakemu podobnemu društvu v Studencih, ako jo zaprosi. Občinski denar se ne sme uporabljati v strankarske svrhe. Socijalisti seveda niso pristali na ta predlog. Ker pa zastopniki slov. strank niso popustili in bi postala po njih odhodu seja nesklepčna ter »Svoboda« brez podpore, zato so socijalistični obč. moške samozavestno posegli v žep ter zložili 300 Din za »Svobodo«. To je kavalirstvo, kaj? Upamo pa kljub temu kavalirstvu, da jim »Svoboda« ni prirastla baš radi tega tako krcu, ker je na narodni praznik ujednjenja odvrgla precej šolo obiskujočih deklet svojo telovadno uro od udeležbe priproslavi. Sicer se pa to gotovo ni zgodilo namenoma, ampak samo slučajno.

m Mestno kopališče bo jutri v nedeljo odprto od 9. do 13. ure. Parna kopel bo samo za moške. Badna kopel pa za vse stranke.

m Jugoslovanski matič je daroval dež. sodni svetnik Janko Sernee 15 Din, kot vstopnico k jugoslovanskemu plesu, katerega se ni mogel vdeležiti.

m Ribarsko društvo v Mariboru naznanja: Redni člani kateri želijo ribolov v postrvnih potokih, naj blagovolijo naznaniti to do najkasneje 15. februarja pri blagajniku gosp. Greinerju. Gosposka ulica 2. Prijave po tem roku so neveljavne. — Pribil, predsednik. Novak tajnik.

m Gospodu dr. Ivanu Rohleju Beograd. Bolehal sem na strašnem revmatizmu. Uporabljal sem vsakovrstna zdravila a brez pomoči. Od strašnih bolečin sem popolnoma obupal. Nazadnje srečo svojo sem se obrnil na Vaše zdravilo Radio-Balsamika. Od prvega mazanja sem dobil še hujše bolečine čez dve uri pa so popolnoma prenehale. Uporabljal joč Vaše zdravilo sem že četrti dan opravljaj svoje delo v trgovini. Jaz sem Vam gospod zdravnik do smrti hvaležen in vsakomur Vaše zdravilo rad priporočam. Odkar sem se ozdravil sem naročil pri Vas še mnogo stekleničic Vašega zdravila in komur sem zdravila dal vsak je ozdravil od strašne bolezni. Na ta način sem si pridobil mnogo prijateljev in zhvale a Vam se kolikor toliko N 17

oddolžujem. Prosim Vas, da mi pošljete še 10 stekleničic Radio-Balsamika. Spoštuje Vas vedno Vam hvaležen Milutin Prekič, trg. Vrnjačka Banja 3. nov. 1925. Zdravilo Radio-Balsamika izdeluje laboratorij Radio-Balsamika dr. I. Rahlejeva, Beograd, Kosovska 43.

m Zahvala. Požarna bramba delavnice drž. žel. se tem potom zahvaljuje vsem darovalcem prostovoljnih prispevkov ter za množično udeležbo ob priliki prireditve svojega venčka. Poveljstvo pož. brambe. 245

m Zaključni venček sokolske plesne šole. Vabimo vse člane ter članice, kateri so se udeleževali naših plesnih vaj ob nedeljah, na zaključni venček, kateri se vrši dne 7. t. m., to je nedeljo ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma.

m I. citraški klub v Mariboru priredi v nedeljo, dne 7. februarja ob pol 16. uri v dvorani restavracije »Union« (bivši bioskop) citraški koncert z izbranim sporedom pod vodstvom citraškega učitelja g. Antona Bäuerle. Vstopnina za odrasle 10 Din, za otroke v spremstvu staršev 5 Din. Koncert se vrši pri pogrnjenih mizah. Sprejemajo se novi člani, ki imajo veselje do citraške godbe in dobro voljo za skupno igranje in prirejanje koncertov in ki žele s tem citraški godbi pripomoči do splošnega spoštovanja in priljubljenosti. Prijave sprejema po koncertu odbor, pozneje pa gosp. Anton Bäuerle, Gosposka ul. 56 I. 17

m Kavarna »Jadrane« dnevno do 2. ure zjutraj odprta. Točijo se najboljša ljubljanska vina kakor: rulanec, rizling. Dnevno sveže domače pecivo, žganje in likerji najboljšje vrste. Za obilen poset se priporoča vodstvo kavarne. 123

m Tečaj za fino pecivo se začne 8. febr. na gosposkiški šoli dekliškega zavoda »Vesna« v Mariboru. Informacije daje vodstvo.

m Kavarna Evropa. Od danes soboto naprej gostuje Kabaretna družba Madame de Corffu 4 gosposkične 2 gospoda. Začetek ob 22. uri. Po programu ples. 256

Narodno gledališče

REPERTOAR

Sobota, 6. febr. ob 20. uri »Zakletni grad« ab. C. (kuponi). Zadnjič v sezoni.

Nedelja, 7. febr. ob 15. »Prelom«. Gostovanje četvorice mladih iz Ljubljane.

— Ob 20. uri »Zlahtni meščan« (kup.).

Ponedeljek, 8. febr. Zaprt.

Torek, 9. febr. ob 20. uri »Zlahtni meščan« ab. A (kuponi).

Velezabavna Molierova komedija »Zlahtni meščan«, ki je vzbudila pri občinstvu mnogo zanimanja in pri vsakokratni vpriporitvi izvala mnogo smeha, se ponovno vpripori v nedeljo, 7. febr. ob 20. uri.

Cankarjev »Hlapec Jernej« na mariborskem odru. V najkrajšem času vpripori mariborska drama za petdesetletnico rojstva pokojnega Iv. Cankarja dramatičirano povest »Hlapec Jernej« in njegova pravica v režiji ravnatelja drame g. Bratine. Že sedaj opozarjamo cenj. občinstvo, da bo ta vpriporitev z ozirom na čisto nov način igranja (vzbočen horizont) posebnost prve vrste in za Maribor nekaj čisto novega.

Za otroški zbor v »Grotji Marije« je potrebnih 12 punčk v starosti od 6 do 10 let. Prijave prosijo gledališče jutri, v nedeljo ob 10. uri dopoldne.

Beseda o prosvetnem delu v našem mestu

V nekem zagrebškem listu smo brali nedavno zanimivo poročilo o delovanju »Pučkovega sveučilišča« v Splitu. Ustanovilo se je šele nedavno. Prireja redna predavanja. Povprečen obisk znaša 500 slušateljev, so večeri, ko jih nastanejo 650. Posebno številno zahaja k predavanjem šolska mladina. Don Frano Ivanišević, eden izmed voditeljev te »ljudske univerze«, je izjavil dopisniku zagrebškega lista: Bali smo se, da ne bo mladine. Sportna društva na morju in na suhem so preveč zaposlila mladi naraščaj. Pokazalo pa se je, da si mladi naraščaj želi izobrazbe in prihaja v velikem številu na predavanja. Zlasti z gimnazije in realke. Saj lahko sliši tam marsikaj koristnega, česar ne izve v šoli in ne najde v nikakem šolskem priročniku.

Tako je v Splitu. Split šteje približno toliko prebivalcev kot Maribor, namreč okoli 30.000. Kakor pri nas ne prihaja v poštev nemško prebivalstvo, tako računajo v Splitu, da pride za taka predavanja v poštev komaj ena tretjina prebivalstva, ker biva v Splitu mnogo poljedelcev. V zvezi temu pa obiskuje predavanja »Ljudskega sveučilišča« povprečno 500 oseb.

V Zagrebu cene povprečen poset predavanj tamošnjega »Pučkovega sveučilišča« na 250 oseb. V Mariboru imamo ene najagilnejših ljudskih sveučilišč v državi. Nemara samo beografsko prekaša po številu predavanj mariborsko »Ljudsko univerzo«, zato pa se naše udeležstvo je bolj vsestransko. Prireja celo vrsto tečajev, daje muzikalne prireditve, spaja predavanja z recitacijami, pevskimi in godbenimi točkami, samo da stori prireditve bolj pestro.

Vzlic temu ne dosega povprečen poset zagrebške normale. Je večji kot je bil, ali zadovoljiv niti izdaleč ni. In vendar je v Mariboru tako kot v Splitu še posebej potrebno narodno-kulturno delo. Mi smo na meji v sosedstvu tujega življa, kar nam že same na sebi narekuje živahnejše ljudsko-prosvetno delo in večje tekmovanje. Pokazati se moramo kot kulturno-aktiven živeli. Če tega ne pokažemo, je zaman govoriti o narodnosti, kajti narodnost je čisto konkretan program - to je dejal že Masaryk. Meja se ne utrjuje samo vojaško in politično, ampak tudi kulturno. In me prepiramo, če trdimo, da so kulturne trdnje najtrajnejša zaščita. Toda vzlic temu, da »Ljudska univerza« deluje smotreno in agilno, kakor še ni delovala dosidob nobeno društvo v Mariboru, ne najde zadostnega razumevanja.

Na pr. mladina. V Splitu se hvallijo, da je mladina posebej ljub gost »Pučkovega sveučilišča«. Preverjeni smo, da šolske oblasti podpirajo stremjenja te ljudske prosvetne institucije. Prvič se mlad človek nauči marsikaj novega, drugič ga dobra predavanja nče tudi tehnične predavanja in ljudsko-izobraževalnega dela sploh. Dobi kontakt z izven šolsko prosveto, kar najbrž ni napačno, ker se dijak vzgaja za življenje, ne pa za kasarne. Pri nas mladina še precej zahaja na predavanja, vendar pa ne v toliki meri kot bi bilo želeli. Pravijo celo, da so na državnem ženskem učiteljskem zboru poset predavanj »Ljudske univerze«. — Kako to utemeljujejo, ne vemo; nazadnje se da vse utemeljiti, vendar pa mislimo, da bi prav ona mladina, ki se šola za učiteljski poklic, morala v kratkem času, ki ga prebije v mestu, izrabiti

„Smith & Bros“ pisalni stroji ANT. RUD. LEGAT & CO., MARIBOR, Slovenska ulica 7, telefon 100.

Alphonse Daudet:

Dedek in babica

Les Vieux

(Iz »Lettres de mon moulin«, preložil B. Borko).

(Konec).

— Ali res? — je odvrnila starka ginjeno in pristavila, obrnjena proti soprogu: »Tako vrl otrok!«

— Oh, da, vrl otrok je! je rekel stari navdušeno.

In ves čas, ko sem govoril, sta si stari in starka kimala z glavo, se rahlo smehljala, mežikala z očmi ali delala velik obraz; zdajpa zdaj se je stari sklonil k meni in dejal:

— Govorite glasneje! Ona je malce slaba na ušesih.

Nato pa je rekla starka:

— Malo glasneje, prosim!... On ne sliši najboljšje.

Tedaj sem povzdignil glas in oba sta se mi zahvalila s smehljajem; in s teh velik, nasmejanih obrazov, ki sta se nagibala k meni in iskala na dan mojih očij sliko njunega Mauriceja, vpiljal nazaj to nejasno, zasenčeno, skoraj nepojmljivo sliko, kakor da bi bil videl prijatelja, ki se mi smehlja iz velike, megleno daljave.

Nenadoma se je stari obrnil na naslonjaču, rekoč:

— Ali veš, mamica, česa sem se domislil — on najbrže ni zajtrkoval!

Mamica je osupnjeno pomolila roko kvišku:

Zajtrkoval še ni... Moj Bog!

Menil sem, da še vsevdilj govorimo o Mauriceju in sem jima odvrnil, da njun vrl otrok ne čaka dalje ko do poldneva. Toda ne; o meni sta govorila! Ko bi zdaj slišali, kakšen vik sta naredila, izvedevši, da sem teš.

— Brž pokrijta mizo, golobici. Mizo sredi sobe, praznje pogrinjalo na njo, pa krožnike s cvetlicami, in ne smajmo se toliko, prosim, in pohitimo...

Pa še kako so se podvzicali! Komaj toliko časa, da lahko ubiješ tri krožnike in ž je bil zajtrk poginjen.

— Dober, majhen zajtrk! je rekla mamica in me je povedla k mizi; pa sami boste, čisto sami Mi drugi smo davi že južniali.

Uboga starčka! ob katerikoli uri ju zatečeš, vedno sta že davi južniali!

Dober mamčin zajtrk je obstojal iz mleka — dva prsta visoko, dateljev in barquette, jedi, ki je podobna neke vrste kolačem in ki je je bilo toliko, da bi se lahko ž njo hranili ona in njeni kanarčki celih osem dni... Pa sem vendar lahko sam pozajtrkoval celo zalogo. Kakšna ogorčenost se je kuhala okoli mize!

Drobčkani plavki sta venomer šepetali in se drezali s komolci, a spodaj v kletki so se še kanarčki spogledovali, kakor da bi hoteli reči: »oh, ta gospod, vse barquette nam bo snedel!«

In res: snedel sem vse, kar je bilo pred mano, ne da bi vedel, kaj; toliko sem se oziral po svetli pokojni sobi, v kateri je teklo nekaj, čemur bi dejal: vonj davno zašlih časov... Tu sta stali dve majhni postelji, ki od njih nisem mogel odvrniti pogledov. Ti postelji — skoraj dve zibelki, — sem si predstavil navsezgodaj ob jutranji uri, ko sta še zastrti z velikimi posteljnimi zavesami. Ura je udarila tri. To je čas, ko se dramijo stari ljudje:

— Ali še spiš, mamica?

— Ne spim, prijatelj moj.

— Kaj ne, naš Maurice je vrl otrok?

— Oh! da, vrl otrok.

In tako sem si izmislil celo kramljavanje, samo ob pogledu na postelji teh dobrih starčkov, postelji, ki sta stali druga ob drugi...

Med tem časom se je odigrala pred omaro na drugem koncu sobe strahovita drama. Sli je za to, da se vzame z najvišje police neki bokal, ki so v njem bile shranjene v žamje vkuhane češnje in ki je čakal že deset let Mauriceja; zdaj so ga hoteli meni na čast odpreti. Kljub mamčinim prošnjam se stari ni dal ugnati, da ne bi šel sam po češnje; in povsprevši

se ob veliki grozi svoje žene na stolec, je skušal seči po bokalu. Le predstavite si to sliko: stari se ves trepetaje izteza kvišku, majhni plavki se oklepajo stolca, zadaj pa mamica brez diha moli roke za stariem. Nad vsem plava lahni vonj bergamote, ki puhti iz odprte omare in iz velikih kupov rusega perila... Kako dražestno, kako mično!

Slednjič mu je po precejšnjem trudu uspelo, da je vzel sloviti bokal s police, ž njim vred pa tudi star srebra, čisto bulast kozarec, ki je na za otroških let rabil Maurice kot zvonček. Opatnili so ga s češnjami; Maurice jih je tolikanj čislal, te češnje! In ko mi je stari strigel ž njimi, mi je dejal potihoma na uho, z obrazom, ki je razodeval ljubitelja dobrih jedi:

— Lahko ste srečni, da jih boste jedli. Moja žena jih je vkuhala... Dobra stvar se vam nudi.

Zal! njegova žena jih je vkuhala pozabila pa jim je dodati sladkorja. Kaj čete; stari ljudje so vam raztreseni. Hudimano kisle so bile vaše češnje, uboga mamica... Vendar pa me to ni zadržalo, da jih ne bi snedel do zadnje, ne da bi trenil z obrvmi.

Ko sem se nazajtrkoval, sem našel da bi se poslovil od svojih gostiteljev. Naj se je nižal, mlin je bil daleč in je veljalo kreniti na pc

njegove kulturno-vzgojne ugodnosti. — Tako ugodnost je posejanje javnih predavanj. Slabih predavanj pri nas ni; tudi če ni vse prvovrstno, vedno se iztepe kako kleno zrno, ki se oprime mladega srca. Tam, kjer je dovoljen večerni obisk gledališča, ne more držati nikak pomislek glede večernega posejanja predavanj.

Tudi za udeležbo pri »Ruskem tečaju« Ljudske univerze se baje stavijo mladini nepotrebne pregrade. Ne stavijo pa se s tako vneto gledajočim, telednevna in drugega izvenšolskega udejstvovanja; ne stavijo se glede postopanja po ulicah. Nikakor nečemo tega generalizirati. Toda so vzgojitelji, ki prenašajo svoje nagibe k birokratizaciji vzgoje na vzgojo samo.

Danes je »Ljudska univerza« vse premalo ljudska. Če se oziraš po dvorani, vidiš vedno enake učitelje, profesorje, nekaj zasebnih in državnih uradnikov in le redke krogarje iz onih slojev, ki bi najbolj potrebovali izobrazbe. Mar ne žejajo po nji? Ali pa jim »Ljudska univerza« ne more dati tega, kar iščejo zavestno ali podzavestno? So večeri, ko so predavanja res za bolj omejen krog. Toda mnoge prireditve imajo pristen širokoljudski značaj. Lopo obiskana so bila zvečena medicinska predavanja. Ali samo ta vprašanja zanimajo ljudi? Niso li vprašanja srce in intelektualne kulture tudi važna in zanimiva? Ali je delovanje tako šleže zanimivejša od težke, zapletene krize v duši Leva Tolstega, od njegovega pristno človeškega strahu pred smrtjo, od njegovega iskanja lepote, resnice in pravice?

Treba bo priti bližje desetletju delavski masi v našem mestu. Ne s politiko, ne z Marxom in ne z evangelijem o pobratenju volka - kapitala in ovce - delavca, ampak s prosveto, ki bo neukega človeka, ki se le prerad izublija v gostilne, naučila misliti, stremeti kvišku, iskati nekaj več kot je vsakdanjost. — Prosveta, ki sloni na samostojnem mišljenju, je pri nas med delavskimi sloji vse premalo. A dnevi gredo, ljudje se starajo in z njimi izginevalo energije, ki bi lahko služile splošnosti. Temu je treba priti bližje. Zato potrebuje »Ljudska univerza« še mnogo sile za nadaljnji razvoj in razmah. B.

Sport

ISSK Maribor, nogometni odsek. Sestanek junorjev in naraščajo se vrši v torek, dne 9. t. m. ob 20. uri v gostilni Pečnik, Rotovski trg. Udeležba obvezna. E. Bergant.

Redni letni občni zbor ISSK Maribor se bo vrši dne 21. t. m. ob 9. uri v gostilni Pečnik, Rotovski trg.

Sokolstvo

o Jedno lepo predavanje. Pod tem naslovom poročajo »Vranjski glasnik« v številki od 17. jan. t. l. o tudi Mariborčanom dobro znanem bratu ppuk. V. Kovačiču: »Drugod dana Božiča vranjski Sokoli su priredili u okružnoj sali besplatno predavanje, na kome je brat Viktor Kovačič, ppukovnik i komandant bataljona u 1. puku, govorio o temi: »Rad Jugoslovena u Austriji za oslobodjenje i ujedinjenje«. Br. Kovačič je vrlo lepo obradio onaj deo naše istorije, koji je prethodio stvaranju današnje Jugoslavije. Taj deo široj masi nije bio

Starec je vstal hkrati z menoj. — Mamica, mojo suknjo... Pospremim ga do trga.

Sigurno je mamica čutila v globini srca, da je že nekoliko prehladno, da bi me starec spremljal do trga; vendar pa ni z ničemer razodela svoje misli. V trenutku, ko mu je pomagala oblačiti suknjo, lepo suknjo, kakor španski tobak, rjave barve, mu je drago bitje črhnilo potihoma:

— Ne boš ostal dolgo zunaj, kaj ne? Starec ji je odvrnil s šalivošegavim obrazom:

— Hm, hm!... ne vem, nemara...

Spodaj sta si smeje pogledala v oči in še dekletci sta se smejala, videč njune usmeve, in kanarčki v kletki so se tudi smejala na svoj način... Med nami povedapo: menim, da jim je šla v glavo vonjava v žganju kuhanih češenj.

... Znočilo se je, ko sva dedek in jaz krenila po trgu. Majhna modra deklica je capljala zadaj za nama, da bi popeljala stareca domov; ali starec je ni videl, tako je bil ponosen, da lahko korajžno kot možak stopa ob moji strani. Mamica je vsa žareča zrla s praga večnih vrat in je venomer veselo kimala z glavo, kakor da bi hotela reči:

»Glejte ga no, ubogega možička! Kako krepko še meri potle!

poznat te u tome se i sastoji zasluga br. Kovačiča, koji je kao Slovenac primio na sebe dužnost, da nam taj deo prikaže. — Predavanje je bilo dobro posejano.

o Loterija Jugoslovenskega Sokolskega Saveza. Dne 1. marca se vrši nepreklicno srečkanje loterije Jugosl. Sokolskega Saveza. Dobitki loterije so sledeči: 1. 50.000 Din, 2. 25.000 Din, 3. 10.000 Din, 4. 5.000 Din, dalje je 10 dobitkov a 1000 Din, 20 dobitkov a 500 Din, 150 dobitkov a 100 Din, 700 dobitkov a 50 Din, 2000 dobitkov a 25 Din. Gričevna stane 10 Din ter se dobi pri vseh sokolskih društvih in v Ljubljani v trafikah. Bratje in sestre, kupujte srečke loterije ter žrtvujte za svojo organizacijo majhen znesek! Zrebanje se vrši nepreklicno dne 1. marca pod državnim nadzorstvom. Z ozirom na to odredjamo, da morajo vsa društva razprodati srečke ter poslati denar JSS najkasneje do 28. februarja ob 6. uri zvečer. Od 1. marca naprej se ne sme prodajati nobena srečka več. Bratstva društva pozivljamo, da store, kar je v njihovi močosti ter razprodajo vse srečke, da bo uspeh loterije popoln. — Bratje, izrabite ta kratek čas za najintenzivnejše delo za uspeh loterije!

Sokolska maškerada

13. februarja 1926

Narodni dom

Kino

»GRAJSKI KINO«

predvaja 4., 5., 6., 7. in 8. februarja zgodovinski film (I. del) »Quo vadis«. Drugi del bo predvajal v dneh od 9.—14. tm. Film je epohalno delo in je izdelan po istoimenskem znanem delu Henrika Sienkiewicza. V glavni vlogi Noron nastopa Emil Jannings. Režije je vodil G. Jacoby in G. d'Annunzio.

»APOLO KINO«

predvaja od 5.—8. t. m. krasen 6 dejanski film »Rin-tin-tin v boju s tihotapci«. Krasni posnetki z romantične obale. Delovanje morskoga svetilnika. Noč na morju. Rin-tin-tin (pes) v službi.

Ruska znanstvena ekspedicija na „Novajo Zemljo“

Lansko leto je odšla pod vodstvom geologa Samojloviča na sever ruska ekspedicija, katere namen je bil, da raziskuje polarne kraje v okolici otoka Novaja Zemlja. Ekspedicija je imela poučen kakor tudi praktičen namen. Raziskovala je neraziskane obale otoka, predvsem njega geološke, zoološke in botanske pojave. V obrežnih krajih je preiskala obale hidrološko. Mnogo pozornje je ekspedicija posvetila meteorološkim opazovanjem. V praktičnem pogledu pa je bila naloga ekspedicije, da ugotovi in prouči gospodarske možnosti, predvsem pogoje za lov na polarne živali, eksploatacijo mineralnih bogastev, kakor tudi kolonizacijske prilike.

Uspehi ekspedicije so že deloma znani, a pred nedavnim je bil izdelan obširen referat, iz katerega posnemamo sledeče:

Malotevilna ekspedicija 13 oseb, med njimi pet uglednih ruskih učenjakov, je odphula koncem julija po Dvini v Belo morje. Iz Belega morja je v osmih dneh priplula mala norveška ladjica na cilj. Člani ekspedicije so takoj pričeli z raziskovanji. Novaja Zemlja je naseljena s Samojedi in še teh število je jako skromno, ki se povečuje le s prihodom redkih kolonistov, ki se žive z lovom na polarne živali. Hrano, kakor tudi ostalo jim pripelje državna ladja dvakrat na leto v zameno za bogata krzna.

Z zapadnega obrežja je ekspedicija krenila k Grbastim otokom, kjer je izsledila znake kamenega olja. Arhangelški zaliv je jako bogat na polarnih pticah. Nadaljevanje zanimivih raziskovanj je onemogočil led, vsled česar je ekspedicija pričela raziskovati notranjost otoka, ki je jako gričevnata in dosega do 240 m višine. Sredina otoka je pokrita z ogromno ledeno plastjo.

Ob obali je ekspedicija raziskavala že deloma znane dele zemlje, dočim je južno od Zbarskega zaliva prišla v predele, kamor še ni zašel noben geograf. Ekspedicija je ugotovila, da ima otok povsem drugačno obliko kot je naznačena na geografskih zemljevidih. Zalivi v teh predelih so jako prikladni za pristajanje, eden celo za velike parnike. Začetkom septembra so odkrili nov zaliv (Njepokojeva) in ubili polarnega medveda. — Zadnji južni zaliv, imenovan po ruskem

polarnem potniku Siedovu, ima jako strme obale in mnogo morskih živali. Celina je polna severnih medvedov. 9. septembra je pričel padati sneg, nakar je ekspedicija odprla proti Karskim vratom, ki dele Vajgač od Nove Zemlje, in zaključila plovbo zanimivega otoka. Nato je še 7 dni proučevala morske to-

kove v vratih in ugotovila, da so velikega gospodarskega pomena, ker vodi skozi nje morska pot do ustja reke Ob in Jeniseja. Dne 22. sept. so se vrnili in prispeli v Murmanski zaliv dne 26. sept. Ekspedicija je preplula nad 5000 km in raziskovala neznane kraje 83 dni ter imela izredne uspehe.

Program PTL za leto 1926

Ustanovitev prostozračne lope v Mariboru.

Protituberkulozna liga v Mariboru se je ustanovila 1. 1922 s ciljem, da organizira smotreno borbo proti jetiki med tukajšnjim prebivalstvom, ustanovi pljučno bolnišnico, prepotreben in splošno zasnovan ambulatorij za brezplačno preiskavanje, zdravljenje, oddejanje nasvetov v zadržanju i. t. d. ter postavi v Mariboru prostozračno lopo, ki bi služila jetičnikom za udobno bivanje in ležanje po dnevi ter po noči na prostem, svežem zraku. Te tri točke tvorijo podlago delovanju protituberkulozne lige. V njen delokrog bi spadala tudi ustanovitev lastne bolnice za te bolnike. Vendar so stroški za tako ustanovo previsoki in jih zmoro le država.

Liga se je neustrašeno lotila stavljenih ciljev ter našla naravnost neverjetno silajni odmev med tukajšnjim prebivalstvom, kar je znatno pospešilo oživitvorenje obsežnega programa. Globokemu razumevanju in brezprimerni požrtvovalnosti vseh slojev se ima zahvaliti liga, da je izvršila prvi dve točki stavljenega programa tekom kratke dobe. — Razdelila je med narod preko 20.000 propagandnih brošuric, zanesla idejo borbe proti jetiki v zadnjo pohorsko kočjo in ustanovila maja meseca 1923 lasten ambulatorij v Mariboru, Stolna ul. 3 s prostovoljnimi darovi.

Za nujno potrebo te ustanove priča najbolj veliko zaupanje revnega in bolnega naroda, ki išče tu brezplačnih pregledov, zdravljenja, nasvetov i. t. d. za svojo bolezen. Ambulatorij je obiskalo 7.911 bolnikov od maja 1923 do 31. dec. 1925. Z višinskim solncem se je zdravilo 2218 oseb; 937 pljučkov se je preiskalo na bacile jetike in oskrbovalna sestra lige je naredila v tej dobi nič manj kot 1.105 obiskov na domu jetičnikov. da kontrolira in uredi njih življenje, jim daje potrebne nasvete i. t. d.

Po izvršitvi obeh prvih programnih točk ter organiziranju nemotenega delovanja v ambulatoriju se odloča protituberkulozna liga, pristopiti k oživitvorenju prostozračne lope v Mariboru. Prvotno je obstojal načrt, postaviti lopo kje na prijaznem, solnčnem vznožju Kalvarije, ali pa na Teznu i. t. d. Vendar se je morala opustiti ta namera, vsled raznih pomislekov. Predvsem, ker bi bilo postavljenje in lastni vzdrževanje take naprave predrago na samotnem, od mesta oddaljenem prostoru, česar bi liga nikdar ne zmogla. Zato se je odločila, postaviti svojim varovancem tako prostozračno lopo v tukajšnji splošni bolnici, na prostornem, lepem in solnčnatem vrtu na južni strani medicinskega oddelka.

Lopa bo dolga 12 m, 3 m široka, 4½ m visoka. Prostora bo za 15 bolnikov. Proti jugu bo odprta, na ostalih straneh pa zaprta. V svrhu večje stabilnosti dobi severna stran tople plašč iz opeke.

Za stavljen material pridejo v poštev sledeče snovi: do 20 cm debeli, 4—6 m dolgi neobdelani hlodi iz smrekovega ali jelkega lesa, ali pa ravno tako dol-

gi, že obdelani hlodi s 15 cm v kvadratu, 4—6 m dolge, da 5-4 debele deske, beton, opeka, late, steklo, gramoz, strešna lepka, žebelji i. t. d.

Materijal se bo zbiral deloma na stavbišcu samem v splošni bolnici v Mariboru, deloma na skladišču lesne industrije »Drava«, ki je določila v ta namen poseben prostor, kjer se bo material priredil in pripravil.

Financijsko stališče protituberkulozne lige, ki mora skrbeti za trajni in nemoteni obrat v svojem ambulatoriju v Stolni ulici, je danes tak, da liga ne more postaviti take prostozračne lope z lastnimi sredstvi. Zato se obrača zopet na celokupno prebivalstvo z apelom:

»Odprti roke, odprti srce, Othraj bratovske solze!«

kot leta 1923 ob priliki ustanovitve lastnega ambulatorija, ko je zbrala v ta namen tekom par tednov surovih v vrednosti preko 150.000 Din.

Zato se liga tudi danes obrača na javnost v imenu svojih varovancev, ki se zatekajo dan za dnevom v njeno okrilje iskajoč pomoči ter utehu v svoji nesreči ter boleznih, z vpludno prošnjo za primerno podporo v svrhu ustanovitve prostozračne lope. Vsaki dar, vsaka vrsta pomoči je dobrodošla; bodisi da je finančne ali pa materialne narave, bodisi v obliki podaritve stavnega materiala v surovem ali že pripravljenem stanju. Vsak, tudi najmanjši dar, se bo objavil in tako stavilo celo delo pod javno kontrolo. Narod sebi!

Naravno bi bilo ustrezno najbolj namenom PTL, ako bi se podarjeni material dostavil naravnost v bolnico ali na stavbišče lesne industrije »Drava« v Melje, Seveda, ako je to darovateljem iz tega ali onega razloga nemogoče, je liga pripravljena prevzeti prevoz materiala v lastni režiji.

Protituberkulozna liga v Mariboru se zaveda težke naloge, ki prevzema prostovoljno na svoja ramena oživitvorenje take lope. Vendar se ne ustraši truda, ne dela, zaupajoč v radodarnost in brežmejno naklonjenost tukajšnjega prebivalstva napram ligi, s katerima se je naravnost odlikovalo 1. 1923 ob prihiti ustanovitve ambulatorija.

Vsak, tudi najskromnejši dar je ligi dobrodošel, ker jo vodi geslo: »Od zrna do zrna pogača, od kamena do kamena palača«.

Podrobnejša pojasnila glede materiala zbiranja i. t. d. dajejo za odbor PTL, zg.: Dr. Marko Ipavc, sreski poglavar v Mariboru in I. podpredsednik lige, docent dr. Ivan Malko, II. podpredsednik lige, Ernest Zelenka, veletrgovca v Mariboru, ulica 10. oktobra št. 3. Jože Stegnar, upravitelj splošne bolnice v Mariboru; pojasnila se dobe tudi pri g. Karlu Stefinu, postajnačelniku glavn. kolodvora ter pri g. Jožetu Mohorku, postajnač. kor. kolodv. v Mariboru in pri vseh ostalih gg. postajnačelnikih na progah Maribor—St. Ilj, Poljčane ter do Dravograda.

Gospodarstvo.

Tržne cene

Cene padajo.

Maribor, 6. febr.

Danes so cene mesu znatno padle. 1 kg govedina je stal le 8—9 Din. Na trgu je bilo kar 73 slaninjarjev, ki so nudili blago po precej znižanih cenah. Tudi kokoši so se pocenile. Par malih piščancev je stalo 15 Din, par velikih pa 30 Din. Cene so se znižale predvsem zaradi splošnega zastaja v izvozu.

Priprave za VI. ljubljanski velesejem

Te dni bodo naši industriji, obrtniki in trgovci začeli dobivati prijavnice tiškovine za udeležbo na VI. Ljubljanskem vzorčnem velesejmu, ki se bo vršil od 26. junija do 5. julija 1926.

Danes je vsak uspeh ponajveč posledica živega tekmovanja in ostentacija tega, kar posamezna pokrajina ali država proizvodi, kakor tudi posledica živega sistematičnega reklamiranja in propagandnega udejstvovanja. Velesejmi so najprimernejši forum za reklamo, za reklamo baš v velikem stilu in obsegu,

za reklamo, katere baš tukaj na teh razstavah zamore računati na efektivni odziv. Ljubljanski velesejem spada med one prireditve, ki vlečejo nase pozornost najširše javnosti in pa inozemstva in kogar ne bo tukaj, bodo šli preko njega vsi tisti, ki se za to prireditve zanimajo. Življenje je vedno težje, razmere vedno bolj žalostne, borba za obstanek in napredek vedno ostrejša in mučnejša. Če se v tej borbi prepustimo onemu nesrečnemu fatalizmu, ki nam je nanesel že toliko škodo in če bomo samo polni himne našemu prirodnemu bogastvu, pa se nikjer pokazali, mi bomo kraj tega bogastva vedno ostali siromaki. Zato je dolžnost vsakega posameznika, da stopi pred javnost s svojimi proizvodi. Cene prostorom so letos tako znižane, da je bati se stroškov že znak malodušnosti. Malodušnost pa je najtežje zlo našega časa, zato se je moramo otresti. Torej vsi na plan.

g Naše rečno brodarstvo. Na naših plovnih rekah je 21. potniški ladij s povprečno 85% tehnično sposobnostjo. Remorkerjev je 60, a jih je le 30 v prometu. Od 577 vlačilcev jih je 390 uporabljenih.

g. Licencovanje plemenskih bikov v območju okrajnega zastopa Maribor se vrši za Maribor levi breg; 4. marca ob 8. uri v St. Ilju pri gostilni »Kolo-dvor« za občine Jarenina, Kaniža, Poljaka vas, Vukovski dol (župa V. načelnik Alojz Zupančič); Zg. Jakobski dol in Ploderšnica (župa VI. načelnik Mat. Peklar); za Čersak, Cirknico, St. Ilj, Selnica ob Muri, Sladki vrh (župa VII. načelnik Fr. Thaler). — Dne 4. marca ob 11. uri v Pesnici pri gostilni Kerencič za občine Dragočeva, Grušova, Smarjeta ob Pesnici, Pesniški dvor, Vosek (župa V. nač. Al. Zupančič); Sp. Jakobski dol (župa VII. nač. Mat. Peklar); Dobrenje, Gradiška, Na Ranci (župa VIII. nač. Fr. Gamser). Dne 4. marca ob 14. uri v Zg. Kungoti pri gostilni Senekovič: Za občine Sv. Juri ob Pesnici, Plad, Slatinski dol, Špičnik, Svečina, Vrtiče (župa IX. nač. Anton Dobaj); Zg. Kungota (župa VIII. nač. Franc Gamser). Dne 5. marca ob 8. uri v Mariboru, na žrvinem tgu pri mestni klavnic, za občine: Brestermica, Jelovec, Kamnica, Sv. Križ, Rožpah (župa I. nač. Stanko Hauptman); za Krčevino, Lajtersperk, Sv. Peter, Maribor-mesto (župa VII. nač. Ivan Janžekovič); za Ciglenec, Zg. in Sp. Duplek, Sv. Martin pri Vrb. (župa IV. nač. Rud. Partlč). Dne 5. marca ob 15. uri v Solnici ob Dravi pri gostilni Hernah: za občine Brod, Gradišče, Janževa gora, Selnica ob Dravi, Slemen (župa II. nač. Hinko Vollmajer). — Za Maribor desni breg pa: dne 13. marca ob 9. uri v Mariboru pri gostilni Počivalnik na Tržaški cesti za občine Bistrica pri Ljubu, in Ljubu (župa II. nač. Al. Glaser); za občine Pekre, Radvanje, Razvanje, Studenci, Tezno, Vrbovdol (župa III. nač. Leop. Habjančič); za Dogaše, Sv. Miklavž, Pobrežje, Zrakovce (župa VI. nač. Al. Sel). Dne 13. marca ob 14. uri v Slivnici pri gostilni Lesjak: za občine Bobova, Fram, Sp. Hoče, Loka, Majje, Orehovavos, Regoza, Skoke, Slivnica (župa IV. nač. Franc Dobaj); za občine Gorica, Jesenca, Sv. Marijeta na Dr. p., Podova, Bačje (župa V. nač. Al. Faleš St.); za občine Zg. Hoče, Pivola, Bohova, Ranče (župa VII. nač. Fr. Godec). — Dne 15. marca ob 8. uri v Sv. Lovrenu na Poh. pri gostilni Koder: za občine Činžat, Kumen, Leben, Sv. Lovrene, Recenjak, Rdeči breg

(župa I.) nač. Alfonz Pirnat. Dne 15. marca ob 14. uri v Rušah pri gostilni Jos. Mule; za občine Bistrica pri Rušah, Lobnica, Ruše, Smolnik (župa II. nač. Al. Glaser ml.). — Za ta licencovanja je država dala 4400 Din za premije. Okrajni zastop Maribor pa 5000 Din. Premovani bodo predvsem biki marijadvorske pasme.

Za poplavljenice

Mariborski pomožni urad za oškodovance po povodnjah v mariborski oblasti je prejel nastopne darove: Neger Franc, trgovec Maribor 100 Din, Lenart Franc, trgovec Ptuj 200 Din, Okrajna posojilnica Ormož 500 Din, Thaler Franc St. Ilj v Slov. gor. 50 Din, Dr. Julij Matthey, okrožni zdravnik Apače 100 Din, Glavna hranilnica pri Sv. Lenartu v Sl. gor. 300 Din, Mikl Franc, pošta Sv. Marijeta pri Moškanjcih 50 Din, Lesnik Al., pos. Krčevina pri Mariboru 50 Din, Weixl J., dekan Sv. Križ pri Ljutomeru 25 Din, Napotnik Leop., upravitelj Svečina 100 Din, Hranilnica in posojilnica, Sv. Anton v Sl. gor. 50 Din, Motnik, župni urad 25 Din, Hranilnica in posojilnica, Jarenina 100 Din, Badl Otokar, posestnik v Viltazu 500 Din, Dr. Milan Goršek, odv. Sv. Lenart v Sl. g. 200 Din, Hranilnica in posojilnica, Svečina 50 Din, Oskrbništvo grajščin Dornava, pošta Moškanjci 100 Din, Hranil. in posojil. društvo v Ptuj 1500 Din, Lovro Petovar, Ivanj-kovci 100 Din, Upravna občina Sv. Marija 100 Din, Državno zdravilišče Rogaska Slatina 1100 Din, Kmečka hran. in pos. v Ptuj 500 Din, Franc Mihelič, Dobrava pošta Zavrč pri Ptuj 100 Din, Sv. Marko nižje Ptuj, drž. osnovna šola 80 Din, Občinski urad Sv. Trojica v Sl. gor. 75 Din, Ivan Rožkar, Sv. Jurij v Slov. gor. 100 Din, Maribor, mestni magistrat 2500 Din, Franc Ogrizek, Sv. Križ pri Rog. Slatini 50 Din, Rihard Prisch Ptuj 500 Din, Notar Franc Stupica, Sv. Lenart v Sl. gor. 50 Din, Marija Zupančič, gostilničarka Ptuj 100 Din, Upraviteljstvo Julija Meisl, graščine Freudenau, pošta Apače 2500 Din, Dr. Leopold Potzinger, župnik v Apačah 100 Din, Občinski urad Vuzenica, srez Dravograd 292 Din, Albin Pečar, trgovec Imenu p. Podčetrtek 100 Din, Svetloglajenokopno d.d. Zagreb, Uprava premogokopa Ro-

ginska gorca, pošta Pristava, železn. postaja Mestnje pri Grobelnem 500 Din, Poglavarstvo občine Sv. Marija (Medjimurje) 240 Din, Franjo Ovetko, Zetale 300 Din, Občina Beltinci, Prekmurje 374 Din, Posojilnica pri Sv. Benediktu v Sl. g. 200 Din, Hran. in posojil. pri Sv. Petru nižje Maribora 300 Din, Občinski urad Izakovci, p. Beltinci 166 Din, Wilh. Rem Maribor 25 Din, Tržki občinski urad Rogatec 252 Din, Avgust Stoinischegg Rog. Slatina 100 Din, Zoran M. Svetenovič R. Slatina 50 Din, Hran. in pos. v St. Ilju v Slov. g. 50 Din, M. Blass Sv. Barbara v Halozah 50 Din, Anton Cvetko, Podčetrtek 50 Din, Občina Mostje, p. Dol. Lendava 28 Din, Občina Čentiba, p. Dol. Lendava 140.25 Din, Občina Banuta, p. Dol. Lendava 35.50 Din, Gasilno društvo Beltinci, pošta Dol. Lendava 50 Din, Občina Pince, p. Dol. Lendava 84.75 Din, Občina Dolgava, p. Dolnja Lendava 335.75 Din, Občina Bogojina, p. Dobrovnik 205 Din, Župnijski urad Sv. Rupert nad Laškim, pošta Sv. Jurij ob južni železnici 90 Din, Občinski urad Ribnica na Pohorju 200 Din, Salvator Apoteka Mr. Lovro Jurše Podčetrtek 50 Din, Trška občina Muta 100 Din, Občinski urad Kog, pošta sv. Bolfenk pri Središču ob Dravi 379.25 Din, dr. L. Kramberger, zdravnik v Sv. Lenartu v Sl. gor. 100 Din, Anton Golenko, Sv. Nikolaj pri Ormožu 50 Din, Občinski urad Obrež, p. Središče 200 Din, Ljubinkovič Radičoj, VI. šolec drž. gimn. Maribor 50 Din, Dolnja Lendava, Sokol 150 Din, Županstvo Libuče pri Prevaljah 423.50 Din, Občinski urad Dolnja Lendava 738.75 Din, Andrej Bedjanič v Beogradu 100 Din, Občinski urad Motvarjevi, pošta Dobrovnik 152.75 Din, Buchmann Andrej, gostilničar v Kramaroveh 14. 50 Din, Občinski urad Melinci, p. Dolnja Lendava 180.25 Din, Družina Sigmund, Ivanjkovec, pri Ormožu 200 Din, Občinski urad Koprivnica pri Brežicah 60.75 Din, Občinsko poglavarstvo Nedelšče p. Čakovce 711.75 Din, Dolnja Lendava, sreski poglavar nabrano v občini Dol. Bistrica 252.75 Din, Občinski urad Sv. Anton na Pohorju p. Vuhred 20 Din, Občinsko poglavarstvo Sv. Jurij v Trnju, p. Dolnji Kraljevec 308 Din, Občinski urad Bukovnica, p. Dolnja Lendava 62.50 Din, Marija Košer, posestnica in trgovka v Podčetrtku 25 Din, Občin-

ski urad v Mali Poljani, p. Črenšovci 218.50 Din, Trgovska banka d. d. v Ljubljani podr. Maribor 1000 Din, Uprava posestva Križniškega reda Velika Nedelja 100 Din, Opčinsko poglavarstvo Dekano-vec 1119.50 Din, Skupaj 23.476.50 Din.

Zanimivosti

Že apostol Sv. Pavel je imel stenografa.

Neki dijak na univerzi v Chicagu je dokazoval v svoji disertaciji, da je sv. Pavel imel v službi tudi stenografa, kateremu je diktiral epistole. Verjetno je, da se je seznanil z rimsko stenografijo, ki jo je sestavil Ciceronov tajnik Tiro, po katerem se je rimska stenografija imenovala »Notae Tironianae«. V britskem muzeju se nahaja nek rokopis iz 10. stol. ki tolmači Tironovo stenografijo. Tudi na grških papirjih je lahko zaslediti stenografska znamenja in je jako verjetno, da je sv. Pavel poznal stenografijo in imel stenografa.

Statistika o ženskah.

Inozemski listi objavljajo vedno jako zanimive statistike. Tako n. pr. pravijo, da je največ žen v zamorski državi Uganda, kjer pride na 1000 možkih 1467 žena. Najmanj žensk pa je v Malajskih deželah in na Aljaski, kjer pride na tisoč možkih le 389, oziroma 391 žensk. V Evropi pride na tisoč možkih 1027, v Afriki 1045, v Ameriki 964, v Aziji 961, a v Avstriji 937 žena.

Podzemna tovarna.

Polarni kraji so jako bogati na raznih mineralijah, a ostre zime onemogočajo pridobivanje istih. Vodstvo Treawell Yukon Company je prišlo na originalno misel, namreč da zgradi podzemeljsko tovarno, kjer bo delo znatno olajšano in se bodo stroški za zgradbo krili s prihrankom pri kurjavi.

Parnik kot hotel za milijarderje.

Neki sindikat v New Orleansu je kupil star parnik »Minesota«, katerega bo preuredil v eleganten hotel, ki bo nudil ameriškim milijarderjem vso udobnost in razne atrakcije, dočim bo sindikat precej zaslužil. Razkošni hotel bo imel 180 sob in tudi razne salone, plesišča in jedilnice.

Maškeradni kostumi se sprotijo, Krekova ul. 5/II., desno. 242-2

Vino prodaste staro ali novo ako pošljete takej vzorec in zadnjo ceno, postavno kolodver, na skladišče ljutomerskih vin, Zagreb, Prilaz 35, 14-p

Gramofone in gramofonske plošče, najnovejši slovenski posnetki, Oj Doberdo, Vigred se povrne, Koreške narodne pesmi, Spak, Katica in mnogo drugih, kakor tudi plošče z najnovejšimi modernimi pesmi, se dobe samo v tovarniški zalogi gramofonov in plošč A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva 5, kjer se izvršujejo tudi vsa popravila na gramofonih. Posamezni deli k gramofonom vedno v zalogi. Seznam gramofonskih plošč z najnovejšimi slovenskimi posnetki zaštonj in franko. 153-1

Ključavničarski vajenec se sprejme, Naslov v upravi. 250

4a ples! Za maškerado! Čevlji iz brokata a Din 225—, laka, promenadni, a Din 245—

R. Menjac, Jurčičeva ul. 9. Znižane cene! 196

Usnjeni ročni kovček, nov, jedilna miza s 6 stoli, nova, visoki damski čevlji šte. 39, kad za sedečo kopeli (Sitzbadewanne) se prodaja Cankarjeva ulica 15/II., levo. 253

Lepa, prazna seba, poseben vhod, elektr. luč, parket, se odda boljšemu gospodu ali gospodični event. takej. Naslov v upravi. 249

Fotografska kamera, dobro ohranjena, »Ica«, 9x12, se po ceni prodaja. Vprati: Wildenreinerjeva ul. 8/III. Borko.

Oddam stanovanje, obstoječe iz dveh sob, kuhinje in pritlikinami, brez stanovanjskega urada, boljši družini brez otrok. Naslov v upravi. 258

Učence z dobrimi šolskimi spričevali sprejme v špeterijsko in kolonialno trgovino Alojz Ploj, Maribor, Vodnikov trg št. 1. 255

Za prosta stanovanja, prazne sebo, lokale v najem, hiše na prodaj, ima resne ponudnike stanovanjske borze »Marstan«. 251

Gospa išče strogo separirano sebo, Penudba pod »Solidno« na upravo. 259

ČAJNA ROČKA rudeča
osebina polna, aromatična, čista
Indo-Ceylon
čajna mešanica najfinjših izbir, pri lahkem poparku brez pri močnem z smetano priporočljiva.

Morske ribe
Danes dosepele. Specialite: Branzin, Orade, Polanda. Vsaki dan se dobijo v gostilni »Rotovž«
Rotovški trg 2. 252
Prvovrstna dalmatinska vina.
J. Pečnik.

Pristopajte CMD I

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge 12
Zaveso
Blago za pohištvo
Posteljno perje
po trehredne nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis
Maribor
Gosposka ulica št. 20
(Pirchanova hiša)
Svoboden ogled!
Ceniki brezplačno!

Zadruga gostilničarjev za mesto Maribor
naznanja žalestno vest, da je umrla njena dolgoletna članica, gosca
Alojzija Friedau
Pogreb se bo vršil 7. februarja ob 15. uri od doma, Tržaška cesta 1
P. t. člani se naprošajo, da s šim večjo udeležbo izkažejo pokojni zadnjo čast.
Maribor, 6. februarja 1926. 257
Podnatek: K. Žnuderl, I. r. Peravodja: A. Spatzek, I. r.

KAVARNA EVROPA
Dnevno svira in poje kapela »Bjelov«, 4 gospodične in 2 gospoda.
Pojejo solo, duet in zbor. Začetek 20.

JAKOB PERHANEV
tovarna za izdelovanje likerjev, dez. vin in slivov
Maribor, Meljska c. 3
priporoča svoje najfinejše likerje vseh vrst, dezerina vina kakor Vermouth, Marsala in Marsaleta. Istotako je v zalogi vedno pristna slivovica, brinjevec, rum ter konjak

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D.D. V LJUBLJANI
prodaja premog iz
SLOVENSКИH PREMODOVNIKOV
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo
INOZEMSKI PREMODOG IN KOKS
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo kovaški premog, črni premog in brikete
Naslov 159
PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. V LJUBLJANI
Milklošičeva cesta 15/I.

Morske ribe
Danes dosepele. Specialite: Branzin, Orade, Polanda. Vsaki dan se dobijo v gostilni »Rotovž«
Rotovški trg 2. 252
Prvovrstna dalmatinska vina.
J. Pečnik.

PRESELITEV
Pisarna francoske linije (French Line) Cie. Gle. Transatlantique, se je preselila iz hiše št. 41 v hišo št. 35, Kolodvorska ulica.
Zastopnik 244
Ivan Kraker v Ljubljani